

ข้อมูลการพัฒนานวัตกรรม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

1. ชื่อนวัตกรรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สมุดไทยเรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 และตำรายาโบราณ ฉบับปริวรรต
2. เจ้าของผลงาน นักศึกษาและอาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย
3. สังกัด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
4. ประเภทของนวัตกรรม นวัตกรรมสื่อการสอน (Innovative teaching materials)

5. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณคดีไทยถือได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าของไทย เนื่องจากสะท้อนให้เห็นถึงความไพเราะทางภาษา การใช้คำศัพท์ รวมถึงเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับความคิดค่านิยมของยุคนั้น ๆ การศึกษาภาษาและวรรณคดีไทยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาภาษาไทย มีความเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ อาทิ วรรณคดีไทย วรรณกรรมเอกของไทย วิถีไทยในวรรณกรรม คติชนวิทยา ภาษากับความคิดสร้างสรรค์ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ภาษากับสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจุบันสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ได้เก็บรักษาเอกสารโบราณที่เขียนด้วยอักษรขอมและอักษรไทยสมัยก่อนทั้งในรูปแบบสมุดไทยและใบลานจำนวนมาก เมื่อพิจารณาเนื้อหาแล้วพบว่าวรรณกรรมหลายเรื่องมีความน่าสนใจ อาทิ เรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระสงฆ์รูปหนึ่งนามว่าพระมาลัยมีอิทธิฤทธิ์สามารถเดินทางไปสวรรค์และนรกได้ โดยใจความสำคัญได้กล่าวถึงพระมาลัยทำการสั่งสอนศีลธรรมให้แก่ประชาชน กล่าวถึงการทำดีมีผลจะได้ขึ้นสวรรค์ อานิสงส์การฟังเทศน์มหาชาติครบ 13 กัณฑ์ จะได้เกิดในพระพุทธศาสนาของพระศรีอาริยมตไตรย และกล่าวถึงนรกที่ต้องได้รับความทุกข์ทรมานต่าง ๆ เพราะการกระทำบาปในขณะที่เป็นมนุษย์ เรื่องพระมาลัยนี้พบได้พบทั้งฉบับของราชสำนัก คือเรื่องพระมาลัยคำหลวง ซึ่งแต่งขึ้นตั้งแต่สมัยอยุธยา และฉบับท้องถิ่นที่พบตามภูมิภาคต่าง ๆ ดังเรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 ที่เก็บรักษาไว้ในสำนักศิลปะและวัฒนธรรม แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความนิยมของวรรณคดีเรื่องนี้ในสังคมไทย

นอกจากนี้ยังพบตำรายาโบราณฉบับต่าง ๆ อาทิ ตำรายาวัตสระไม้แดง จังหวัดพิษณุโลก ตำรายาวัตสุนทรประดิษฐ์ จังหวัดพิษณุโลก ตำรายาวัตจุนาง จังหวัดพิษณุโลก ล้วนเป็นเอกสารที่แสดงถึงคุณค่าทางภูมิปัญญาและคติความเชื่อของบรรพชน รวมถึงยังเป็นประโยชน์ในการศึกษาคำศัพท์ อักษรวิธีการเขียน และรูปแบบอักษรสมัยก่อนอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ผู้จัดทำจึงต้องการสร้างนวัตกรรมสื่อการสอนด้วยการพัฒนาหนังสือเรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 และตำรายาโบราณ ฉบับปริวรรต ที่นักศึกษาระดับปริญญาโทได้ปริวรรตเป็นอักษรปัจจุบัน และอาจารย์ภัทรพล แสงเงิน ได้เขียนบทความ รวมถึงอธิบายศัพท์แทรกไว้ นำมาจัดทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีความทันสมัย สะดวกในการเก็บรักษา สามารถอ่านได้ทุกที่ทุกเวลาจากเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ พกพาสะดวก ประหยัดทรัพยากรกระดาษ และสามารถเผยแพร่องค์ความรู้ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว เพื่อประโยชน์ในด้านการเรียนการสอนนักศึกษาในหลักสูตรสาขาภาษาไทย นอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่ความรู้เรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 และตำรายาโบราณ ฉบับปริวรรต อันเป็นความรู้ใหม่ให้เป็นที่รับรู้ในวงวิชาการและในกลุ่มผู้สนใจมากขึ้นในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

6. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนานวัตกรรมในด้านการเรียนการสอนนักศึกษาในหลักสูตรสาขาภาษาไทย
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาระดับปริญญาโท และความรู้ใหม่เรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 และตำรายาโบราณ ฉบับปริวรรต ต่อกลุ่มผู้สนใจได้มากขึ้น

7. วิธีการดำเนินงาน

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพระมาลัย และตำรายา
2. ศึกษาชุดไทยเรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 และตำรายาโบราณ
3. ปริวรรตและพัฒนาเนื้อหาในเรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 และตำรายาโบราณ
4. นำเนื้อหาที่ปริวรรตและพัฒนาเรียบร้อยแล้วมาทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
5. ใช้ในการเรียนการสอน และเผยแพร่ให้ผู้สนใจ

8. การประเมินผลและเก็บรวบรวมข้อมูล

สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อผู้ใช้ประโยชน์ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ นักศึกษาในหลักสูตรสาขาภาษาไทย และผู้สนใจทั่วไป (หรือหน่วยงานด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณคดีไทย)

9. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ผลความพึงพอใจจากแบบสอบถามของผู้ใช้ประโยชน์

10. ผลการใช้นวัตกรรม

สำหรับผู้ใช้ประโยชน์ส่วนของผู้สนใจทั่วไป คือ สาขาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มีความพึงพอใจและสามารถนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนได้ อาทิ รายวิชาวรรณกรรมวิจารณ์ รายวิชาคติชนวิทยา ด้วยความน่าสนใจทางด้านเนื้อหาที่ยังไม่เคยได้รับการเผยแพร่มาก่อน และเป็นเทคโนโลยีนวัตกรรมที่สามารถส่งต่อให้ผู้เรียนอย่างรวดเร็วแล้วเปิดศึกษาได้ทันที โดยไม่ต้องพกหนังสือหรือต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการถ่ายเอกสาร ส่วนนักศึกษาในหลักสูตรภาษาไทยมีความภูมิใจในด้านเนื้อหา

เนื่องจากเป็นผลงานที่นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ และพึงพอใจในด้านนวัตกรรมที่สามารถเผยแพร่และส่งต่อได้อย่างสะดวก สามารถเปิดศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลาโดยไม่ต้องพกหนังสือ

11. สรุปและอภิปรายผล

ผลงานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สมุดไทยเรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 และตำรายาโบราณ ฉบับปริวรรต ถือว่าเป็นการบูรณาการระหว่างสิ่งโบราณอันเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยใช้ศาสตร์ความรู้ด้านภาษาไทยเป็นสื่อกลาง ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันเอกสารโบราณมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งล้วนแล้วแต่มีคุณค่าทางภาษา สังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ แต่ผู้ที่ศึกษาจะมีจำนวนน้อยเนื่องจากเป็นภาษาโบราณ จึงส่งผลต่อการเผยแพร่องค์ความรู้น้อยไปด้วย อีกทั้งการเผยแพร่อาจอยู่ในวงจำกัด ดังนั้นเมื่อใช้ความรู้ด้านภาษาไทยมาปริวรรตสมุดไทยเรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 และตำรายาโบราณ แล้วนำมาสร้างเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาบรรพบุรุษและเผยแพร่ในวงกว้างได้มากขึ้น หลังจากนั้นทางสาขาภาษาไทยจึงยังคงใช้ความรู้ในการปริวรรตเอกสารโบราณฉบับต่าง ๆ และจะนำมาสร้างเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรือเผยแพร่ในวงวิชาการต่อไปเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาบรรพบุรุษและเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ให้กว้างขึ้น

12. สิ่งที่ได้เรียนรู้ หรือความรู้ใหม่ที่ได้จากการสร้างนวัตกรรม

นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและเสริมสร้างความรู้ด้านอักษรโบราณ อักษรวิธีการเขียนโบราณ การปริวรรต เอกสารโบราณ และการอนุรักษ์เอกสารโบราณ ซึ่งเมื่อปริวรรตเรียบร้อยแล้วยังได้รับองค์ความรู้ที่บันทึกไว้ในเอกสารโบราณ โดยองค์ความรู้เหล่านี้ยังสามารถนำมาบูรณาการกับรายวิชาต่าง ๆ อาทิ คติชนวิทยา วรรณกรรมท้องถิ่นพิษณุโลก วรรณคดีไทย วรรณกรรมเอกของไทย คำยืมในภาษาต่างประเทศ และสามารถต่อยอดเป็นงานวิจัยของนักศึกษาเพื่อฝึกฝนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและทักษะการเขียน การพูดนำเสนอจนนำไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการหรือเวทีประชุมวิชาการระดับชาติได้ต่อไป

13. อ้างอิง

กรมศิลปากร. (2535). **ไตรภูมิพระร่วง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศิลปสภา.

กรมศิลปากร. (2545). **วรรณกรรมอยุธยา เล่ม 3**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.

มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา. 2553. **นามานุกรมวรรณคดีไทย ชุดที่ 1 ชื่อวรรณคดี**.

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา.

ภัทรพล แสงเงิน. (2559). จากอวสานถึงเริ่มใหม่: ยุคพระศรีอารียเมตไตรยในไตรภูมิฉบับหอสมุด

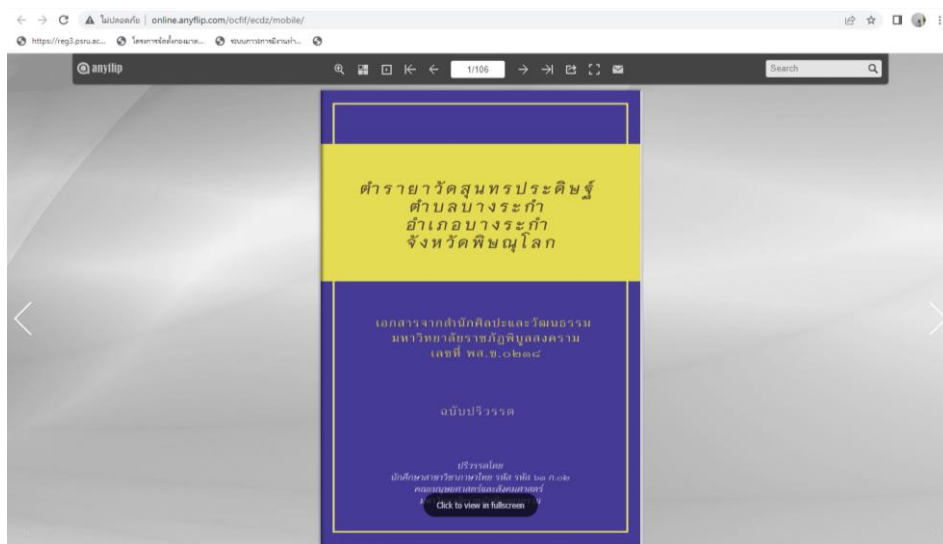
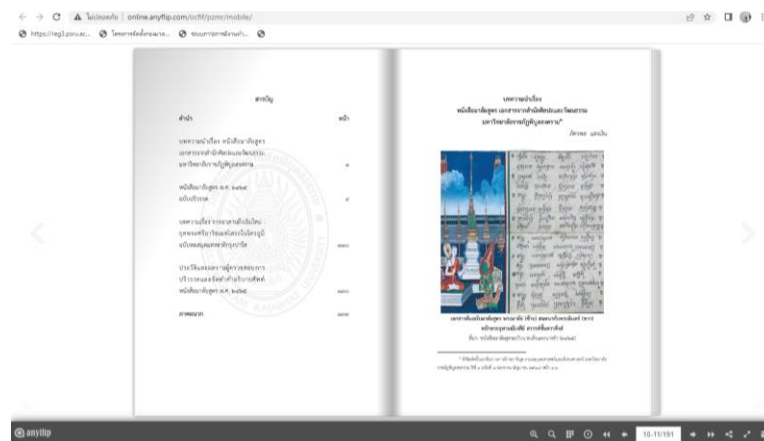
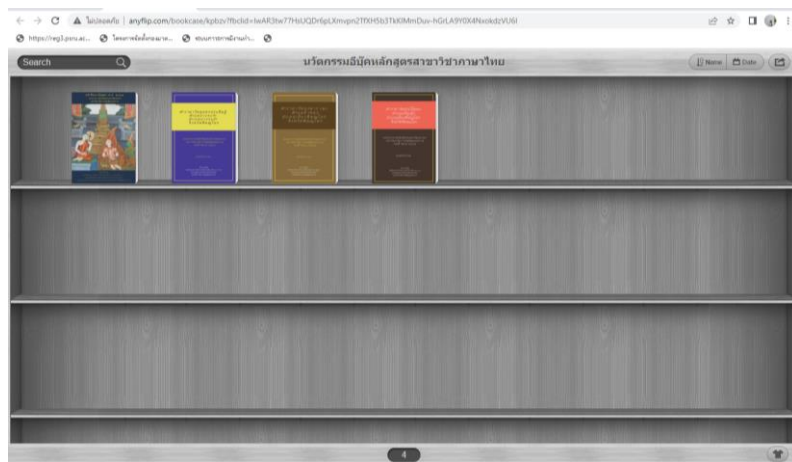
แห่งชาติกรุงปารีส. **วารสารไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ฉบับที่ 2 ปีที่ 12 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2559) หน้า 1-15.

หนังสือมาลัยสูตรฉบับนางเส็งและนางขำ. (2425). เอกสารจากสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

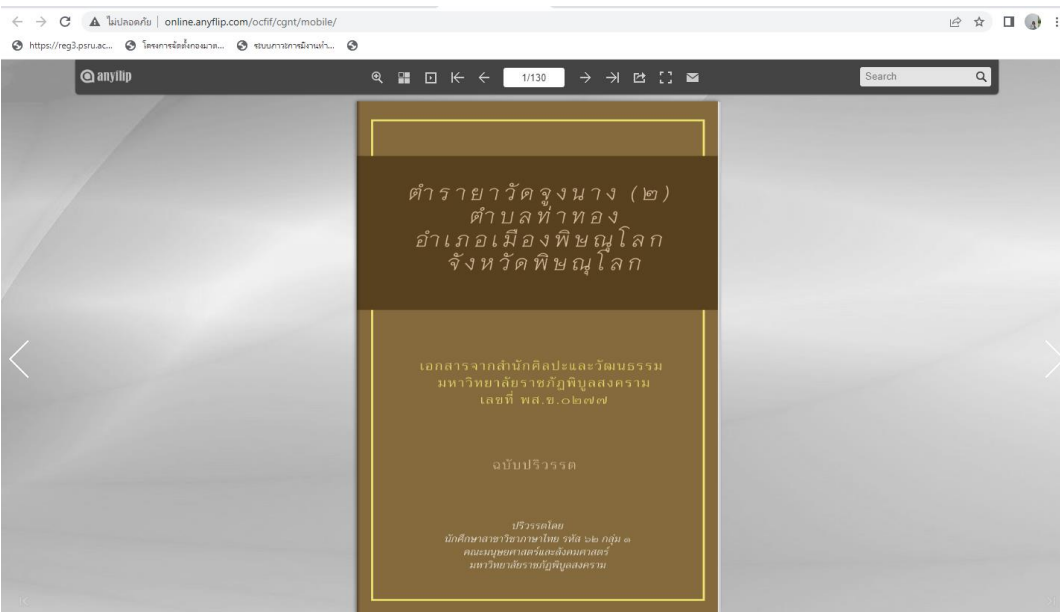
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เลขที่ พส.ช.0201. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล
สงคราม.

ภาคผนวก

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สมุดไทยเรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 และตำรายาโบราณ ฉบับปริวรรต
สาขาวิชาภาษาไทย

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สมุดไทยเรื่องมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 และตำรายาโบราณ ฉบับปริวรรต สาขาวิชาภาษาไทย

ภาพกิจกรรมการใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ

ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนนิสิต ในรายวิชาการวรรณกรรมวิจารณ์ที่ศึกษาถึงวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ โดยให้
ศึกษาเรื่องพระมาลัยสูตร พ.ศ. 2425 เพื่อให้ศึกษาถึงเนื้อหาและสำนวนที่เป็นท้องถิ่น

รายวิชาคตินวิทยาให้นักศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับตำรายาท้องถิ่น
ชื่อยา ชื่อโรค และส่วนผสมต่าง ๆ ที่แสดงถึงภูมิปัญญาบรรพชนไทย

ภาพกิจกรรมการสอนโดยนำผลงานจาก E-Book ประกอบรายวิชา

